

Jutlus Nõos P, 24.12.17 kell 16.00, jõuluõhtu

Lektsioonid: 1Ms 3:15, 1Ms 12:2, 1Ms 26:4, 1Ms 49:8,10, 5Ms 18:18,19, Ps 89:4,5, Mi 5:1, MI 3:1, Lk 2:1–7, Lk 2:8–14, Lk 2:15–20, Tt 2:11–14

Jutlus: Tt 2:11–14

Laulud: 16 (1–3); 38 (1–2); 12 (1–4); 32B (1–3); 22 (1–4); 23 (1–3); 18A (1–2, 6); 34 (5); 37B (1–2); 29 (1–3)

Jah, Jumala arm on ilmunud päästvana kõigile inimestele ja kasvatab meid, et me, öeldes lahti jumalakartmusest ja ilmalikest himudest, elaksime praegusel ajal mõõdukalt ja õiglaselt ja jumalakartlikult, oodates õndsas lootuse täitumist ning suure Jumala ja meie Päästja Jeesuse Kristuse kirkuse ilmumist. Tema on loovutanud iseenda meie eest, et meid lunastada kõigest ülekohtust ja puhastada endale pärisrahvaks, innukaks headele tegudele.

Täna õhtul ja homme hommikul jagatakse paljudes eesti kodudes jõuluringitusi. Need, kes on kunagi kingitust teinud, teavad, et see nõuab päris palju hoolt. Kõigepealt tuleb välja mõelda, mida kinkida. Siis tuleb sobiv kingitus poodidest üles otsida või lausa ise valmistada. Kingitus tuleb ka pakkida nii, et selle saaja tunneks rõõmu juba paki nägemisest, rääkimata selle avamisest.

Täna õhtul, homme hommikul ja järgnevatel pühapäevadel jagatakse jõuluringitusi ka meie Eestimaa kirikutes. Kõikjal on kingitus üks ja seesama: Jumala sõna.

Võib-olla mõnele tundub imelikuna, kuidas saab võrrelda käegakatsutavat kingitust tühipalja sõnaga. Kuid Jumala sõna pole tühipaljas, vaid see on eriline. UT heebrea kirja autor ütleb Hb 4:12: „Sest Jumala sõna on elav ja tõhus ja vahedam kui ükski kaheterane mõök ning tungib läbi, kuni ta eraldab hinge ja vaimu, liigesed ja üdi, ning on südame meelsuse ja kaalutluste hindaja.“

Kõlab kingituse kohta üsna hirmuäratavalt, kas pole? Kuid sõna mis tungib läbi kogu inimese olemuse ja eksistentsi on tõe sõna, on tõde. Ja mida vajab üks inimene elus enam kui tõde! Niisiis on Jumala sõna suurim kingitus, mida inimene elus võib saada ja mida ta võib ka teistele edasi kinkida.

Ütlesin algul, et hea kingituse valmistajal tuleb kingitusega palju vaeva näha. Ka Jumal on meie jõuluringitusega palju vaeva näinud. Muidugi pole Jumalal raske oma sõna kuuldavale tuua. Oma sõnaga on Ta loonud maailma ja on loonud inimese. Oma sõnaga on ta loonud maailma selliselt, et inimestel oleks siin hea elada.

Kuid vaeva nägi Jumal sellega, et tema sõna inimesteni jõuaks ja ka nende juurde jääks. Nimelt on Jumal jäänud inimkonnale ustavaks ka siis, kui inimene temast ära pööras ja tahtis elada oma tarkuse järgi. Jumal on ilmutanud end pattulangenud inimkonnale, valides selleks rahvajuhte, kes rahvast õpetaksid, ja andnud rahvale nende kaudu edasi käsuseaduse, mille järgi inimesed saaksid jälle õppida jumalakartust.

See käsuseadus, Moosese seadus, mille Jumal andis Iisraeli rahvale, oli aga alles ettevalmistus tõelisele kingitusele. Jumal, nähes, et inimesed ei suuda üksnes seaduse alusel Jumalale meelepäraselt elada, sai ise inimeseks, et võita patt, mis inimest Jumala sõnast eraldas. Jumal sai inimeseks Jeesuses Kristuses, oma Pojas.

Tänu Jeesusele Kristusele on meieni jõudnud Jumala sõna oma täiuses, täis armu ja tõde. Kristust ennastki on Piiblis nimetatud Jumala Sõnaks, Sõnaks suure tähega. Ja tõepoolest, Jeesuse Kristuse läbi saame nüüd järsku aru kõigist varasematest Jumala sõnadest, mis meile jäid seni arusaamatuks. Mõistame, miks on olemas maailm, kus elame ja miks oleme olemas meie ise. Miks me elame ja miks me sureme. Ja millele on meil selles elus loota. Kõigi nende küsimuste vastuseks on Jumala sõnad ja Jeesus Kristus kui Sõna suure tähega on meile Jumala sõnade mõistmiseks võtme andnud.

Nõnda ongi Jeesus Kristus see kingitus, mille üle saame neil päevil jälle rõõmustada. Jumala kingitus on seesama olnud juba 2000 aastat ja igal aastal me rõõmustame selle üle. Kas ei nähtu ka sellest imelisest asjaolust see, et Jumala vaimne kingitus on üle ükskõik millisest käegakatsutavast kingitusest? Sest materiaalsed kingitused – nii kaunid ja kasulikud kui nad ka poleks – lõpevad otsa ja neid tuleb igal aastal uendada. Kuid Jumala muutumatu kingitus on igal aastal uus ja värske!

Kuid vaatame siis seda, millisena on Jumala sõna muutumatu kingitus meie jaoks värskena serveeritud täna. Lugesin altarist viimase Piibli kirjakohta lõigu Paluluse kirjast Tiitusele. Loen selle meeldetuletuseks uuesti: „Jah, Jumala arm on ilmunud päästvana kõigile inimestele...“

Miks rõhutab apostel siin seda, et Jumala arm on ilmunud päästvana kõigile inimestele? Et Jumala kingitus on jõudnud kõigi inimeste juurde? Aga sellepärast, et see polegi nii iseenesestmõistetav. Kõnelesin ennist sellest, kuidas Jumal andis oma käsuõpetuse mitte kõigile rahvastele, vaid ainult Iisraeli rahvale. Ka Naatsareti Jeesus, kes osutus Jumala Pojaks, oli ju juut ja esimesed, kelleni Jumala kingitus jõudis olid samuti juudid. Paganad, kelle hulka kuuluvad kõik mittejuudid, nende hulgas ka meie, eestlased, kingitusest osa ei saanud.

Siis aga ilmnes suurejooneline Jumala plaan, millest räägib UT-s palju apostel Paulus. Asjaolu, et enamik juute Jeesust Kristusena – teisisõnu, Jumala kingitusena – ei võtnud, andis Jumalale võimaluse kingisaajate ringi laiendada. Ja nõnda on nende hulka arvatud ka paganad, sh meie teiega. Just tänu juutide tõrksusele võime ka meie Jumala kingituse üle rõõmustada!

Siinkohal võiks jõulujutluse ju ka lõpetada: kingitus on kätte antud ja õhtu võib jätkuda jõululauas. Kuid siiski palun ma veel teie tähelepanu. Nimelt pole Jumala kingitus mitte tavaline kingitus, mille võib jätta riulile ootama ja tolmuma, vaid see kingitus tuleb tingimata avada ja see kasutusele võtta. Püüan väljenduda selgemalt. Kui Paulus ütleb, et Jumala arm on ilmunud päästvana kõigile inimestele, siis ei tähenda see seda, et pärast Jeesus Kristuse sündi, ristisurma ja ülestõusmist on kõik inimesed automaatselt patust, surmast ja kuradist päästetud ja nad ise ei pea mitte midagi tegema.

Vastupidi, kui selline aegumatu kingitus on käes, siis tuleb võtta see oma elu aluseks, tuleb hakata selle järgi elama. Paulus ütlebki siin, et Jumala arm kasvatab meid. Kellele ikka meeldib kui teda kasvatatakse, eriti täiskavanuna! Kuid sellise igavikulise kingituse nimel tasub seda kasvatamist taluda.

Milliseks Jumala kingitus meid siis kasvatab? Paulus ütleb, et me ütleme lahti jumalakartmatusest ja ilmalikest himudest, elame mõõdukalt, õiglaselt ja jumalakartlikult. Seepärast, kui tahame Jumala kingitusest tõesti täiuslikult osa saada, siis peame sellise eluga arvestama.

Teisisõnu, me peame Jumalasse oma elus uskuma hakkama. Elu pole meie jaoks enam mitte mingi lõpetatud olukord, kuhu meid on visatud, milles me püüame paremini või halvemini hakkama saada kuni lõpuks hävime. Vaid elu on liikumine, vaheetapp enne lootuse täitumist. Millise lootuse? Paulus vastab: enne „...suure Jumala ja meie Päästja Jeesuse Kristuse kirkuse ilmutist.“

Nõnda siis, kui oleme Jumala suure kingituse, Jeesuse Kristuse kui Jumala ülima Sõna kätte saanud, selle enda jaoks avanud ja võtnud selle oma elu aluseks, siis hakkavad meie elus asjad muutuma. Me märkame, et me ei kannata enam oma väikeste ja suurte igapäevaelu murede all. Mured jäävad, kuid Jeesuse Kristuse läbi avanenud Jumala Sõna aitab meil neist üle saada. Me märkame, et me ei nurise enam oma elu üle, sest oskame näha head seal, kus me seda varem ei märganud.

Paulus ütleb, et Kristus on meid „puhastanud endale pärisrahvaks, innukaks headele tegudele.“ Ja tõepoolest, pärast Jumala kalli kingituse kasutuselevõttu me suudame omaenese minast kaugemale vaadata ning hakata hoolima sellest, mis toimub meist väljaspool: ligimesega, rahvaga, kelle hulgas me elame, riigiga, mille kodanikud me oleme.

Peagi saab meie kallis Eesti riik 100-aastaseks. Meie maal elab üle miljoni inimese, kellest igapähele on riigi ja rahva toimimisest oma nägeus. Kuid vaid need, kes on saanud oma elu aluseks kingituse Jumalalt, suudavad leida üksmeele ja leplikkuse ning koos meie riiki paremaks muuta. 100 aastat tagasi löid meie riigi kristlased. Ja nüüd, 100 aastat hiljem on meie kui kristlaste kohus seda riiki edasi kanda ning õpetada seda tegema ka oma lastel ja lastelastel.

Oma riigi ja rahva hüvanguks tegutsemine on muidugi vaid üks näide sellest, kuidas kasutada Jumalalt saadud kingituse vaimu, Püha Vaimu. On ka palju teisi teid ja võimalusi, kuid neist kõnelgem kunagi edaspidi.

Siiski on kõige tähtsam, et me ei suhtuks Jumala suurde kingitusse ükskõikselt ega jääks käed rüpes oma elu lõppu ootama. Vaid elaksime ristirahvale kohaselt, Kristuse pärisrahva vääriliselt. Selleks andku kõigeväeline Kolmainu Jumal meile oma õnnistus!

Aamen.